باسمه تعالی

وزارت آموزش و پرورش
سازمان آموزش و پرورش استثنایی
دفتر رئیس

۱۴۰۲
مهار تورم، رشد تولید

"من به مسئولین توصیه می کنم که قضیه ی کودکان استثنایی را جدی بگیرید"
مقام معظم رهبری(مدظله العالی)

کمیته مستندسازی
بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های اداری
اعضای شورای معاونان جهت استحضار
واحدهای مجری:
استان: مدیرکل/رئیس اداره استثنایی
شهرستان، منطقه، ناحیه: ارسال شود
واحدهای آموزشی: مدارس استثنایی ارسال شود
هماهنگ‌کننده در استان کمیته مستندسازی
کد : ۱۳/۱۰۳/۰۲/۱/۱۲ص

اداره کل آموزش و پرورش استان...

باسلام و احترام

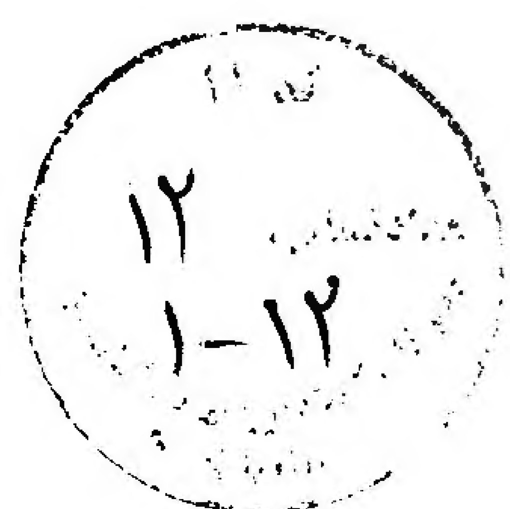
پیرو بخشنامه شماره ۱۰۳/۳۶۳ مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۲۰ مبنی بر تعیین "سیاست های اجرایی و ضوابط ساماندهی و کیفیت بخشی به آموزش تلفیقی دانش آموزان استثنایی" به پیوست **" دستورالعمل اجرایی توانمندسازی معلمان مدارس پذیرا با استفاده از ظرفیت مدارس استثنایی (مدارس پشتیبان)"** جهت اجرا ابلاغ می‌شود. مقتضی است ضمن مناسب‌سازی محیط‌های آموزشی و پرورشی جهت حضور و بهره‌مندی دانش‌آموزان با نیازهای ویژه از فرصت‌های برابر تعلیم و تربیت، برنامه ریزی لازم جهت آموزش و توانمند سازی نیروهای مدارس پذیرا وآشنایی آنان با ویژگی‌ها و اقتضائات این دانش‌آموزان و شیوه‌های برقراری ارتباط و تعامل با آنان، بعمل آید.

حمید طریفی حسینی
معاون وزیر و
رئیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

دستورالعمل اجرایی
آموزش و توانمندسازی معلمان
مدارس پذیرا با استفاده از ظرفیت
مدارس استثنایی (مدارس پشتیبان)

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

مقدمه

پیرو بخشنامه شماره ۱۰۳/۳۶۳ مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۲۰ مبنی بر تعیین "سیاست های اجرایی و ضوابط ساماندهی و کیفیت بخشی به آموزش تلفیقی دانش‌آموزان استثنایی" و در اجرای شیوه نامه اجرایی آیین نامه "آموزش و پرورش تلفیقی کودکان و دانش‌آموزان با نیازهای ویژه" به شماره ۱۸۰۷۷ به تاریخ ۱۳۹۷/۲/۹، با استناد به بند۲ از راهبردهای کلان سند تحول بنیادین آموزش و پرورش مبنی بر یکپارچه‌سازی فرایند تعلیم و تربیت، بند۳ از هدف‌های کلان سند تحول بنیادین، در خصوص گسترش و تأمین همه جانبه عدالت آموزشی و تربیتی و همچنین مطابق راهکار ۷-۵ این سند، که به طراحی برنامه تعلیم و تربیت انعطاف‌پذیر، متناسب با ویژگی های شخصیتی و محیطی استعدادهای گوناگون دانش آموزان توجه دارد، **"برنامه آموزش و توانمندسازی نیروی‌انسانی مدارس پذیرا به ویژه معلمان کلاس‌های دارای دانش‌آموز استثنایی (با هوشبهر عادی) این مدارس، با بهره‌گیری از ظرفیت مدارس استثنایی (مدارس پشتیبان)** طراحی گردیده و در چارچوب این دستورالعمل جهت اجرا ابلاغ می‌شود.

الف) مفاهیم و تعاریف

سازمان: سازمان آموزش و پرورش استثنایی

آموزش و پرورش به شیوه تلفیقی: در این شیوه دانش‌آموزان استثنایی با هوشبهر عادی در مدارس عادی همراه با دانش‌آموزان عادی به تحصیل می‌پردازند.

دانش‌آموزان تحت پوشش آموزش‌های تلفیقی: در این دستورالعمل منظور دانش‌آموزانی هستند که با یکی از آسیب‌های شنوایی، بینایی، جسمی- حرکتی، و اختلال طیف اتیسم با هوشبهر عادی در کلاس‌های عادی آموزش و پرورش با استفاده از رویکرد تلفیقی مشغول به تحصیل می‌باشند.

مدرسه پشتیبان: مدرسه ویژه‌ای (استثنایی) که علاوه بر انجام وظایف معمول خود به مسئولیت هماهنگی، نظارت و پشتیبانی فعالیت‌های آموزشی، پرورشی و توان بخشی دانش‌آموزان با نیازهای ویژه تحت پوشش آموزش‌های به شیوه تلفیقی در مدارس پذیرا را نیز بر عهده دارد.

مدرسه پذیرا: مدرسه عمومی، که با ایجاد تغییرات در فضای مدرسه کلاس درس و نگرش و فعالیت‌های کارکنان به منظور تسهیل در فرآیند آموزش دانش‌آموزان با نیازهای ویژه مناسب سازی شده است.

معلم رابط: آموزگار یا دبیر دانش‌آموزان با نیازهای ویژه که با حضور در کلاس‌های یک یا چند واحد آموزشی پذیرا از طریق پشتیبانی و همکاری مشترک با معلم پذیرا، تسهیلات و خدمات آموزشی، پرورشی و توان بخشی مناسب را برای دانش‌آموزان با نیازهای ویژه فراهم می‌آورد.

معلم پذیرا: آموزگار یا دبیر آموزش دیده مدرسه پذیرا (عادی) که با ایجاد انطباق و تعدیل‌های لازم در روش کار به دانش‌آموز استثنایی ثبت نام شده در مدارس پذیرا، آموزش می‌دهد.

مدرسان دوره: مدرسان دوره از میان **نیروهای آموزشی و مدیریتی مدرسه پشتیبان** و معلمان رابط انتخاب می‌شوند. این افراد باید شرایط مندرج در دستورالعمل را داشته باشند.

ب) اهداف

۱- ایجاد فرصت برابر آموزشی و زمینه‌های لازم برای بهبود شاخص‌های کمی و کیفی آموزش و پرورش استثنایی

۲- آشنایی معلمان پذیرا با ویژگی‌ها و نیازهای روانشناختی، آموزشی و پرورشی دانش‌آموزان با آسیب شنوایی، با آسیب بینایی، معلول جسمی ـ حرکتی و اختلال طیف اتیسم

۳- افزایش سطح شایستگی‌های تخصصی و حرفه‌ای معلمان پذیرا در زمینه برقراری ارتباط و آموزش به دانش‌آموزان با آسیب بینایی، با آسیب شنوایی، معلول جسمی ـ حرکتی و اختلال طیف اتیسم

۴- روزآمدسازی و افزایش سطح شایستگی‌های معلمان مدارس استثنایی

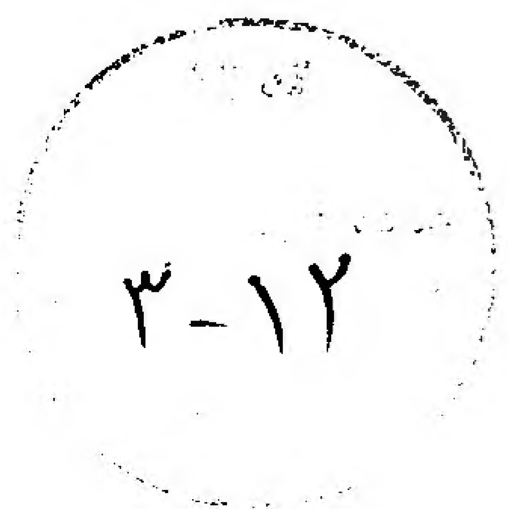
پ) فراگیران

۱- معلمان مدارس پذیرا که در سال تحصیلی ۱۴۰۳ ـ ۱۴۰۲ در کلاس خود دارای دانش‌آموز تلفیقی (با آسیب های بینایی، شنوایی، معلول جسمی ـ حرکتی و اختلال طیف اتیسم) هستند.

۲- معلمان تربیت بدنی که در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ در مدارس پذیرا شاغل بوده و دارای دانش‌آموز تلفیقی (با آسیب‌های بینایی، شنوایی، معلول جسمی ـ حرکتی و اختلال طیف اتیسم) باشند.

ت) مدرسان

مدرسان هر یک از دوره‌های آموزشی مربوط به هر یک از معلمان پذیرا الزاما از میان نیروهای آموزشی و مدیریتی مدرسه پشتیبان مربوطه و یا معلمان رابط دارای ابلاغ در آن مدرسه پشتیبان انتخاب شوند.

ث)شرایط مدرسان

مدرسان باید واجد شرایط ذیل باشند:

۱- دارای ابلاغ رسمی در مدرسه پشتیبان باشند.

۲- داشتن دانش، نگرش و مهارت لازم درخصوص ویژگی‌های دانش‌آموزان با آسیب بینایی، با آسیب شنوایی، معلول جسمی ـ حرکتی و اختلال طیف اتیسم و تربیت بدنی دانش‌آموزان با نیازهای ویژه (متناسب با عنوان دوره آموزشی مربوطه)

۳- تسلط به فنون و روش‌های آموزشی و با اولویت افراد دارای سابقه تدریس در کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی

۴- تسلط به فن بیان و مهارت‌های گفتگو

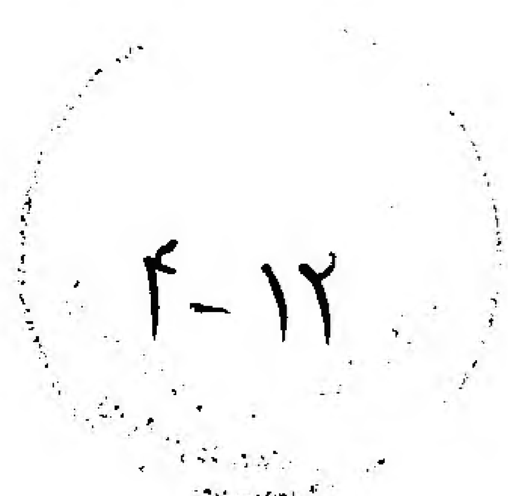
۵- انتخاب مدرسان گروه دانش‌آموزان با اختلال طیف اتیسم، با اولویت کاردرمانگر و معلمان دارای سابقه کار با دانش‌آموز اختلال طیف اتیسم با هوشبهر عادی باشد.

ج) عناوین دوره‌های توانمندسازی

جدول شماره ۱: عناوین دوره آموزشی معلمان پذیرا بر حسب معلولیت دانش‌آموزان تلفیقی

ردیف	عنوان دوره های آموزشی	فراگیران	ساعت
۱	روش‌ها و راهبردهای آموزشی به دانش‌آموزان تلفیقی با آسیب شنوایی با کد ۹۹۵۰۷۲۱۳	معلمان پذیرای دارای دانش‌آموزان با آسیب شنوایی	۵ساعت نظری ۵ ساعت کاربینی[1]
۲	روش‌ها و راهبردهای آموزشی به دانش‌آموزان تلفیقی با آسیب بینایی با کد ۹۹۵۰۷۲۱۴	معلمان پذیرای دارای دانش‌آموزان با آسیب بینایی	۵ساعت نظری ۵ ساعت کاربینی
۳	روش‌ها و راهبردهای آموزشی به دانش‌آموزان تلفیقی با معلولیت جسمی ـ حرکتی با کد ۹۹۵۰۷۲۱۵	معلمان پذیرای دارای دانش‌آموزان با معلولیت جسمی- حرکتی	۵ساعت نظری ۵ ساعت کاربینی
۴	روش‌ها و راهبردهای آموزشی به دانش‌آموزان تلفیقی با اختلال طیف اتیسم با کد ۹۹۵۰۷۲۱۶	معلمان پذیرای دارای دانش‌آموزان با اختلال طیف اتیسم	۵ساعت نظری ۵ ساعت کاربینی
۵	روش‌ها و راهبردهای آموزش درس تربیت بدنی به دانش‌آموزان تلفیقی با آسیب شنوایی، با آسیب بینایی، با معلولیت جسمی–حرکتی و با اختلال طیف اتیسم با کد ۹۹۵۰۷۲۱۷	معلمان پذیرای تربیت بدنی دارای دانش‌آموزان تلفیقی	۵ساعت نظری ۵ ساعت کاربینی

[1] کاربینی از طریق حضور معلم پذیرا در یکی از کلاس‌های مدارس پشتیبان انجام می شود.

چ) ساز و کار کلی اجرای دوره‌های توانمندسازی

در این برنامه، معلمان پذیرا که واجد شرکت در دوره‌های توانمندسازی مورد نظر می‌باشند به صورت انفرادی و یا گروهی (معلمان چند مدرسه پذیرا که دارای دانش‌آموز تلفیقی با یک معلولیت مشترک می‌باشند) توسط یکی از معلمان یا کادر مدیریتی مدرسه پشتیبان آن مدرسه پذیرا به صورت حضوری مورد آموزش و توانمندسازی قرار می‌گیرند. محل اجرای برنامه بر حسب تعداد معلمان پذیرای مربوطه و تعداد مدرسان تعیین شده از سوی مدرسه پشتیبان می‌تواند در مدرسه پذیرا و یا مدرسه پشتیبان تعیین شود. بدین منظور سرفصل‌ها و محتوای لازم نیز در اختیار مدرسان قرار می‌گیرد تا در کنار تجارب زیسته آنان در کار با دانش‌آموزان استثنایی به عنوان منبعی برای آموزش و توانمند سازی معلمان پذیرا مورد استفاده قرار گیرد. همچنین به منظور کاربینی معلمان پذیرا لازم است علاوه بر ارائه مطالب آموزشی از سوی مدرسان به معلمان پذیرا امکان حضور حداقل ۱ روزه آن‌ها در یکی از کلاس‌های مدرسه پشتیبان که دارای دانش‌آموزان گروه معلولیت مرتبط با دانش‌آموز تلفیقی آن معلمان پذیرا باشند، نیز فراهم شود.

ح) سیاست ها و فرآیندهای اجرایی

۱- هر مدرسه استثنایی به عنوان مدرسه پشتیبان یک یا چند مدرسه پذیرای دانش‌آموزان استثنایی تلفیقی تعیین شود.

۲- تشکیل کارگروه اجرایی (حداکثر ۵ نفر) و معرفی آنان به سازمان از سوی اداره آموزش و پرورش استثنایی استان (ضروری است کارشناس تلفیقی استان و نماینده مدیران مدارس پشتیبان و نماینده تام الاختیار مدیر کل آموزش و پرورش استان از اعضای کارگروه باشند و تا سه روز پس از ابلاغ دستورالعمل به سازمان معرفی شوند).

۳- معلمان پذیرا الزاما باید در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ دارای دانش‌آموزان تلفیقی بوده و متناسب با معلولیت دانش‌آموزان تلفیقی خود در این دوره‌ها شرکت کنند.

۴- برگزاری جلسه توجیهی برای کارگروه اجرایی استان‌ها توسط سازمان

۵- هماهنگی اداره آموزش و پرورش شهرستان/ منطقه/ ناحیه با همکاری اداره آموزش و پرورش استثنایی استان جهت دریافت مجوز برگزاری دوره/ کارگاه و آماده سازی شرایط ثبت نام

۶- شناسایی مدرسین از مدارس پشتیبان (مدیران و معلمان) برای هر یک از گروه‌های معلولیت براساس شرایط ذکر شده توسط اداره آموزش و پرورش استثنایی استان جهت بررسی و تایید توانمندی آنها (تا یک هفته پس از ابلاغ دستورالعمل)

۷- برگزاری جلسه توجیهی برای مدرسین استان‌ها توسط گروه آموزشی دانش‌آموزان استثنایی با هوشبهرعادی سازمان

۸- شناسایی فراگیران (معلمان دارای دانش‌آموز تلفیقی در مدارس پذیرا) و تکمیل جدول مشخصات مربوطه (جدول شماره۲) و ارسال به سازمان (تا دو هفته پس از ابلاغ دستورالعمل)

۹- اطلاع رسانی جهت شرکت تمام معلمان و دبیران پذیرا توسط اداره آموزش و پرورش استان

۱۰-برگزاری دوره آموزشی توسط مدرس مورد تأیید از سوی اداره آموزش و پرورش استثنایی استان

۱۱-ایجاد تمهیدات لازم جهت برگزاری دوره آموزشی حضوری و برگزاری همزمان آن به صورت برخط جهت حضور ناظران ستادی (حسب مورد)

۱۲-دعوت از مدرسین دیگر مدارس پشتیبان درصورت عدم تامین مدرسین مجرب و متخصص با تایید و هماهنگی اداره آموزش و پرورش استثنایی استان

۱۳-نظارت بر حضور و غیاب فراگیران و ارزیابی عملکرد مدرسین در طول زمان برگزاری کلاس توسط کارگروه اجرایی

۱۴-ارسال گزارش جامع از برگزاری دوره آموزشی به سازمان توسط اداره آموزش و پرورش استثنایی استان

۱۵-زمان برگزاری دوره‌های آموزشی حداکثر تا یک ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل می‌باشد.

۱۶-مدیر مدرسه پشتیبان مکلف است با هماهنگی مدیر مدرسه پذیرا برنامه‌ریزی و اقدامات لازم جهت برگزاری دوره آموزشی معلمان پذیرای تمامی دانش‌آموزان استثنایی تلفیقی تحت پوشش مدرسه خود را انجام دهد. جهت سهولت برگزاری دوره‌های آموزشی، مدیر مدرسه پشتیبان می‌تواند پس از شناسایی و گروه‌بندی معلمان پذیرا بر حسب نوع معلولیت دانش‌آموزان آنها نسبت به برگزاری متمرکز دوره‌های مورد نظر برای معلمان پذیرا به صورت گروهی (به تفکیک گروه های معلولیت مورد نظر) در مدرسه خود اقدام نماید.

۱۷-مدیران مدارس پشتیبان مکلفند با بهره‌گیری از ظرفیت معاونین، سرپرستان آموزشی و دیگر عوامل آموزشی، پرورشی و توانبخشی مدرسه به گونه‌ای برنامه‌ریزی نمایند که در طول اجرای دوره آموزشی اختلالی در تشکیل کلاس‌های معلمانی که به عنوان مدرس دوره آموزشی انتخاب شده اند، ایجاد نگردد.

۱۸-معلمان مدارس پشتیبان که به عنوان مدرس دوره‌های آموزشی انتخاب می‌شوند، علاوه بر تقدیر از سوی سازمان در اولویت انتخاب به عنوان مدرسان منطقه‌ای، استانی و یا کشوری سازمان خواهند بود.

۱۹-اولویت برنامه‌ریزی و اجرای دوره‌های آموزشی با معلمان مدارس پذیرای دوره ابتدایی می‌باشد (پس از اجرای دوره آموزشی برای معلمان پذیرای مدارس ابتدایی، دوره های مربوط به دبیران پذیرای مدارس متوسطه انجام شود).

۲۰-معلمان پذیرای دوره ابتدایی که مدرسه آنان فاقد معلم تربیت بدنی بوده و اجرای درس تربیت بدنی برعهده آن معلم می‌باشد، علاوه بر شرکت در دوره آموزشی تخصصی مربوطه ملزم به شرکت در دوره تربیت بدنی تلفیقی نیز می‌باشند.

۲۱-مسئولیت نظارت بر حسن اجرای فرآیند برگزاری دوره‌های آموزشی بر عهده مدیرکل محترم آموزش و پرورش استان، رئیس اداره آموزش و پرورش شهرستان/منطقه/ناحیه و رئیس اداره آموزش و پرورش استثنایی استان می‌باشد.

جدول شماره ۲: اطلاعات کلاس‌های آموزش معلمان پذیرا دارای دانش‌آموزتلفیقی با معلولیت ....

استان	منطقه	نام مدرسه پذیرا	کد مدرسه	نام مدرسه پشتیبان	کد مدرسه پشتیبان	نام و نام خانوادگی مدیر مدرسه پشتیبان	نام و نام خانوادگی معلم پذیرا	کد ملی	کد پرسنلی	پایه تدریس	تلفن همراه معلم پذیرا	نام و نام خانوادگی دانش‌آموز مربوط	نوع معلولیت دانش‌آموز	کد ملی دانش‌آموز

*جدول فوق به تفکیک معلمان پذیرای دانش‌آموزان تلفیقی در هر کدام از گروه‌های معلولیت مورد نظر (با آسیب بینایی، با آسیب شنوایی، معلولیت جسمی- حرکتی و اختلال طیف اتیسم) و گروه تربیت بدنی تهیه شود.

۷-۱۲

خ) محتوای دوره آموزشی

سرفصل‌های آموزشی در پنج گروه هدف به شرح ذیل می‌باشد:

جدول شماره ۳: سرفصل محتوای آموزشی ویژه معلمان دارای دانش‌آموزان تلفیقی با آسیب بینایی

ردیف	موضوع	بخش
۱	مقدمه	
۲	آموزش تلفیقی	- تعریف - اهداف - مزایای آموزش تلفیقی برای دانش‌آموزان استثنایی
۳	مفاهیم بنیادین مربوط به بینایی و آسیب بینایی	- تعاریف قانونی و آموزشی در خصوص افراد نابینا و کم بینا - بینایی کنشی
۴	نشانه‌های مشکلات بینایی	- نشانه‌های مشکلات بینایی در رفتار / ظاهر / شکایت ها
۵	ویژگی‌های معمول دانش‌آموزان با آسیب بینایی	- ویژگی‌های معمول دانش‌آموزان با آسیب بینایی
۶	فنون انطباقی ویژه/ملاحظات برای برآوردن نیازهای دانش‌آموزان با آسیب بینایی	- ملاحظات عمومی - ملاحظات آموزشی شایع ترین بیماری های چشمی - متناسب‌سازی های آموزشی و برنامه درسی - متناسب‌سازی های مواد آموزشی و ارزشیابی - ملاحظات اجتماعی_ هیجانی
۷	آموزش مقدماتی بریل	- آشنایی با ابزار نوشتن بریل(لوح، قلم و کاغذبریل، دستگاه پرکینز، برجسته نگار هوشمند همراه (نوت تیکر) - معرفی کلیدها و طریقه تایپ با ماشین پرکینز و برجسته نگار هوشمند همراه - معرفی وسایل و تجهیزات توانبخشی (ذرّه‌بین، دوربین های یک چشمی و دوچشمی، دستگاه بهدید)
۸	آموزش مصور و مقدماتی جهت یابی و حرکت	- مواجهه با افراد نابینا - مراحل اصلی حرکت - رفت و آمد- عبور از در - بالا رفتن از پله -نشستن بر روی صندلی
۹	ارزشیابی	- نحوه مناسب سازی آزمون‌ها و نحوه ارزشیابی

جدول شماره ۴: سرفصل محتوای آموزشی ویژه معلمان دارای دانش‌آموزان تلفیقی با آسیب شنوایی

ردیف	موضوع	بخش
۱	مقدمه	-
۲	آموزش تلفیقی	ـ تعریف ـ اهداف ـ مزایای آموزش تلفیقی برای دانش‌آموزان استثنایی
۳	دانش‌آموز با آسیب شنوایی	ـ تعریف کم‌شنوا، ناشنوا ـ افت شنوایی و رشد زبانی
۴	مشکلات دانش‌آموزان با آسیب شنوایی	اختلال های رفتاری کودکان و دانش‌آموزان با آسیب شنوایی
۵	رویکردهای برقراری ارتباط و آموزش به دانش-آموزان با آسیب شنوایی	ـ شنیداری ـ کلامی(AVT) ـ شفاهی ـ شنیداری (ORAL) ـ ارتباط کلی ـ دیداری (Sighn Language)
۶	وسایل کمک شنیداری	ـ آشنایی با ادیوگرام شنوایی و علائم آن
۷	راهبردها و مناسب سازی روش‌های تدریس	مناسب‌سازی انواع روش های تدریس به دانش‌آموزان با آسیب شنوایی
۸	الزامات مورد نیاز دانش‌آموز با آسیب شنوایی در مدرسه	ـ الزامات محیطی ـ الزامات آموزشی
۹	ارتباط با والدین	ـ نحوه ارتباط با والدین
۱۰	ارزشیابی	نحوه مناسب سازی آزمون‌ها و نحوه ارزشیابی

۹-۱۲

جدول شماره۵: سرفصل محتوای آموزشی ویژه معلمان دارای دانش‌آموزان تلفیقی با معلول جسمی – حرکتی

ردیف	موضوع	بخش
۱	مقدمه	-
۲	آموزش تلفیقی	ـ تعریف ـ اهداف ـ مزایای آموزش تلفیقی برای دانش‌آموزان استثنایی
۳	دانش‌آموزان معلول جسمی- حرکتی	- تعریف دانش‌آموز با معلولیت جسمی- حرکتی
۴	ویژگی‌های دانش‌آموزان معلول جسمی- حرکتی	ـ ویژگی جسمانی و رفتاری
۵	خدمات توان‌بخشی	ـ کاردرمانی ـ فیزیوتراپی ـ گفتار درمانی ـ ارتوپد فنی
۶	آشنایی با ابزار و وسایل تسهیل‌کننده آموزش	ـ ابزارهای نوشتاری ـ ابزارهای کمک حرکتی
۷	الزامات مورد نیاز دانش‌آموز با معلولیت جسمی- حرکتی در مدرسه	ـ الزامات محیط آموزشی ـ نحوه تعامل با دانش‌آموز دارای معلولیت جسمی- حرکتی ـ الزامات آموزشی
۸	ارزشیابی	ـ چگونگی مناسب‌سازی آزمون‌ها و نحوه ارزشیابی

جدول شماره ۶: سرفصل محتوا آموزشی ویژه معلمان دارای دانش‌آموزان تلفیقی با اختلال طیف اتیسم

ردیف	موضوع	بخش
۱	آموزش تلفیقی	ـ تعریف ـ اهداف ـ مزایای آموزش تلفیقی برای دانش‌آموزان استثنایی
۲	آشنایی با نشانگان اختلال طیف اتیسم و سبب شناسی	
۳	ویژگی‌های دانش‌آموزان با اختلال طیف اتیسم با هوشبهر عادی	
۴	مدیریت کلاس و نحوه برخورد با رفتارهای چالش برانگیز	
۵	نحوه برقراری ارتباط و تعاملات و علایق دانش‌آموز	
۶	راهبردهای آموزشی دروس به دانش‌آموزان با اختلال طیف اتیسم	
۷	مناسب سازی آزمون‌ها و ارزشیابی تحصیلی دانش‌آموزان با اختلال طیف اتیسم	

11-۱۲

جدول شماره۷: سرفصل مطالب محتوای درس تربیت بدنی ویژه معلمان تربیت بدنی دارای دانش‌آموزان تلفیقی

ردیف	موضوع	بخش	
۱	آموزش تلفیقی درس‌تربیت بدنی	ـ تعریف ـ شیوه‌های آموزش تلفیقی موثر در تربیت بدنی ـ مزایای آموزش تلفیقی برای دانش‌آموزان استثنایی	
۲	دانش‌آموزان استثنایی مشمول طرح تلفیقی	ـ ویژگی‌های جسمی، رفتاری و تحصیلی دانش‌آموزان با آسیب شنوایی و روش‌های برقراری ارتباط و آموزش به آنان ـ ویژگی‌های جسمی، رفتاری و تحصیلی دانش‌آموزان با آسیب بینایی و روش‌های برقراری ارتباط و آموزش به آنان ـ ویژگی‌های جسمی، رفتاری و تحصیلی دانش‌آموزان معلول جسمی- حرکتی و روش‌های برقراری ارتباط و آموزش به آنان ـ ویژگی‌های جسمی، رفتاری و تحصیلی دانش‌آموزان با اختلال طیف اتیسم و روش‌های برقراری ارتباط و آموزش به آنان	انتخاب هر یک از بخش‌ها در تناسب با نوع معلولیت دانش‌آموز معلم پذیرا
۳	آموزش تربیت بدنی تلفیقی برای دانش‌آموزان استثنایی	ـ ارائه نمونه‌هایی از آموزش تلفیقی درس تربیت بدنی برای دانش‌آموز با آسیب شنوایی ـ ارائه نمونه‌هایی از آموزش تلفیقی درس تربیت بدنی برای دانش‌آموز با آسیب بینایی ـ ارائه نمونه‌هایی از آموزش تلفیقی درس تربیت بدنی برای دانش‌آموز معلول جسمی- حرکتی ـ ارائه نمونه‌هایی از آموزش تلفیقی درس تربیت بدنی برای دانش‌آموز با طیف اتیسم	انتخاب هر یک از بخش‌ها در تناسب با نوع معلولیت دانش‌آموز معلم پذیرا
۴	شیوه‌های آموزش تلفیقی برای معلمان درس تربیت بدنی	ـ آشنایی با برخی انطباق‌های درسی و تعدیل‌ها در آموزش تلفیقی درس تربیت بدنی ـ آشنایی با برخی نکات کلیدی در آموزش تلفیقی درس تربیت بدنی ـ آشنایی با برخی از رشته‌های ورزشی دانش‌آموزان استثنایی	
۵	الزامات مورد نیاز جهت توسعه آموزش تلفیقی درس تربیت بدنی	ـ عوامل موثر بر تسهیل آموزش تلفیقی درس تربیت بدنی ـ اقدامات مورد نیاز در سطح مدرسه ـ اقدامات مورد نیاز توسط معلم تربیت بدنی ـ شرایط زمینه‌ای (محیط های انگیزشی) در توسعه آموزش تلفیقی درس تربیت بدنی	
۶	ارزشیابی	ـ آشنایی با برخی آزمون‌های سنجش مهارت‌های حرکتی دانش‌آموزان استثنایی ـ آشنایی با آزمون‌های آمادگی جسمانی دانش‌آموزان استثنایی	

